Consiliului de administrație al ANRE

Notă de fundamentare
privind modificarea Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 852/2025 cu privire la aprobarea calendarului privind restricționarea accesului la prețuri reglementate pentru alte categorii decât consumatorii casnici, societățile comerciale micro și societățile comerciale mici

În temeiul prevederilor art. 150, alin. (16) – (17) din Legea nr. 164 din 26.06.2025 cu privire la energia electrică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin Hotărârea Consiliului de administrație nr. 852 din 29.12.2025 a aprobat calendarul privind restricționarea accesului la prețuri reglementate pentru alte categorii decât consumatorii casnici, societățile comerciale micro și societățile comerciale mici. Termenul inițial de aplicare a acestei măsuri a fost stabilit pentru data de 1 ianuarie 2027. În conformitate cu pct. 3 al aceleiași Hotărâri, acest termen poate fi revăzut de către Agenție, în funcție de nivelul de lichiditate înregistrat pe piețele de energie electrică.

Astfel, în scopul evaluării gradului de lichiditate a piețelor de energie electrică și pentru asigurarea unei tranziții predictibile a consumatorilor spre piața liberă, precum și în temeiul atribuțiilor de monitorizare și reglementare a activităților din sectorul energetic cu care a fost învestită prin Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, Agenția a efectuat în mod repetat Analiza piețelor de energie electrică pentru perioada 2025-2026.

În rezultatul analizei piețelor au fost identificate următoarele aspecte:

Piața angro a energiei electrice se caracterizează în continuare printr-un grad foarte ridicat de concentrare, indicele Herfindahl–Hirschman (HHI) fiind de 6 730 în anul 2025 și de 6 224 în primul semestru al anului 2026, situație determinată, în principal, de obligația de serviciu public impusă S.A. „Energocom” prin Hotărârea de Guvern nr. 1059/2023 cu scopul asigurării securității aprovizionării cu energie electrică necesară operatorilor de sistem și furnizorilor serviciului universal și de ultimă opțiune;

2) Pe piața pentru ziua următoare (PZU) și piața intrazilnică (PI), operaționalizate pe parcursul anului 2026, volumul tranzacțiilor cu energie electrică este încă insuficient pentru asigurarea unui nivel adecvat de lichiditate, care să permită participanților la piață gestionarea eficientă a riscurilor asociate activității de furnizare și respectiv achiziție a energiei electrice. În contextul restricționării accesului anumitor categorii de consumatori la prețuri reglementate, dezvoltarea acestor piețe și creșterea volumului tranzacțiilor necesită o perioadă de consolidare. În primele opt luni ale anului 2026, ponderea cantității de energie electrică tranzacționate pe PZU în consumul total de energie electrică a constituit aproximativ 4,7%, în timp ce ponderea aferentă PI a fost de 0,1%;

3) Pe piața cu amănuntul a energiei electrice, indicele HHI a constituit 6 075 în anul 2025 și 6 077 în primul semestru al anului 2026, valori care indică menținerea unui grad foarte ridicat de concentrare a pieței. Deși în primele șase luni ale anului 2026 au activat nouă furnizori de energie electrică, piața continuă să fie dominată de furnizorii serviciului universal, a căror cotă cumulată a constituit aproximativ 97%;

4) Capacitățile locale de producere a energiei electrice sunt în creștere - în primul semestru al anului 2026, producția internă a acoperit 53% din cantitatea de energie electrică livrată consumatorilor finali, diferența fiind acoperită din importuri. Totodată, caracterul variabil și sezonier al producției de energie electrică din surse regenerabile de energie (SRE) determină necorelări între disponibilitatea producției și perioadele cu consum de vârf, evidențiind necesitatea dezvoltării

concomitente a capacităților de stocare și a altor resurse de flexibilitate. În acest context, capacitățile existente de stocare a energiei electrice sunt insuficiente pentru a valorifica pe deplin potențialul acestora în ceea ce privește deplasarea în timp a energiei produse, reducerea sarcinilor de vârf ale consumului, integrarea suplimentară a surselor regenerabile și diminuarea necesarului de importuri în perioadele cu consum ridicat de energie electrică;

5) Piața serviciilor de sistem și a energiei electrice de echilibrare se află la o etapă incipientă de dezvoltare și maturizare. Capacitatea limitată a pieței de a furniza în mod competitiv și lichid servicii de flexibilitate și echilibrare reprezintă o constrângere suplimentară pentru integrarea unui volum tot mai mare de producție variabilă din SRE și pentru asigurarea securității funcționării sistemului electroenergetic. Dezvoltarea acestor piețe, inclusiv prin creșterea numărului și diversității participanților capabili să furnizeze servicii de sistem, este esențială pentru funcționarea eficientă a unei piețe liberalizate;

6) Capacitățile comerciale disponibile pentru importul de energie electrică sunt la nivel de circa 300 MW, ceea ce este net inferior necesităților de consum ale Republicii Moldova, având în vedere sarcina maximă de consum înregistrată de operatorul sistemului de transport de 1 126 MW în anul 2025 și 1 113 MW în anul curent. Această situație evidențiază dependența sistemului electroenergetic național de existența unor surse locale de producere, precum și necesitatea dezvoltării concomitente a interconexiunilor, a capacităților de transport, a resurselor de flexibilitate și a mecanismelor de echilibrare.

Prin urmare, premisele pentru funcționarea unei piețe de energie electrică pe deplin competitive și lichide sunt încă în proces de consolidare. Nivelul ridicat de concentrare a piețelor, lichiditatea redusă a PZU și PI, dependența semnificativă de importuri, diversificarea insuficientă a surselor de aprovizionare, vulnerabilitățile asociate accesului limitat și imprevizibil la piețele externe și capacităților de transfer insuficiente în orele de vârf, caracterul variabil și sezonier al producției locale de energie electrică, deficitul de capacități de stocare și dezvoltarea insuficientă a piețelor de servicii de sistem și de echilibrare constituie constrângeri structurale luate în considerare la evaluarea gradului de pregătire a pieței pentru liberalizarea deplină și expunerea consumatorilor la prețurile de piață.

Ținând cont de cele expuse, în scopul asigurării furnizării energiei electrice către consumatorii finali în condiții de predictibilitate și accesului acestora la prețuri competitive și echitabile, precum și pentru a acorda participanților la piață intervalul de timp necesar adaptării și familiarizării cu produsele specifice piețelor libere de energie, se propune modificarea termenului inițial al calendarului aprobat.

Astfel, se propune data de **01.07.2027** ca fiind prima zi de restricție a accesului la prețuri reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul serviciului universal, pentru alte categorii de consumatori decât consumatorii casnici, societățile comerciale micro și societățile comerciale mici.

Secția tarife și analize

Departamentul energie electrică și regenerabilă